

ASSAIG

Lectura confidencial de José Agustín Goytisolo

Jordi Virallonga, *José Agustín Goytisolo, vida y obra*. Ed. Libertarias / Prodhufi. Madrid, 1993.

David Castillo

En la poètica que introduïa cada escriptor en l'antologia de la poesia social de Leopoldo de Luis, José Agustín Goytisolo recordava que en els seus primers poemes ja podien descobrir-se clars signes d'inconformisme, amargor i frustració. Alguns d'aquells poetes, Celaya, Otero, Gil de Biedma o el mateix Goytisolo —popularitzats durant els seixanta i setanta pels cantautors—, van recollir en els seus versos el malestar d'una generació que veuria amb impotència com les prohibicions formaven part de la seva quotidianitat. La generació dels cinquanta va viure immersa en aquesta mena de negació cultural, i la seva obra va esdevenir una crònica conjuntural d'uns anys especialment grisos.

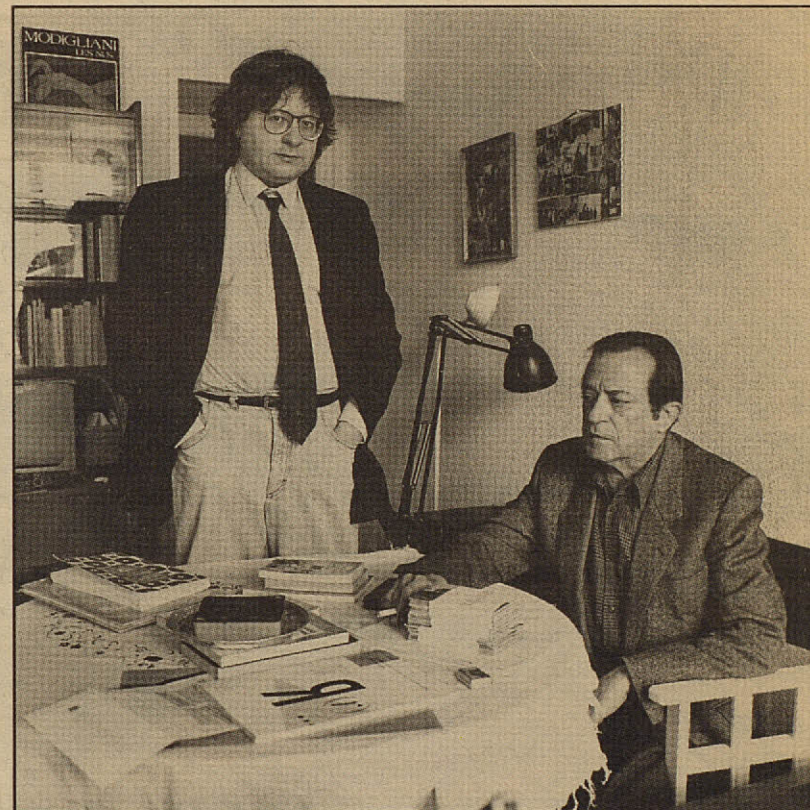
L'obra de Goytisolo, feixuga, dura, amarga, s'arrossega pre-

guntant-se en una autoinculpació dramàtica. El poeta es despulla entre símbols i mostra el seu somriure sardònic. El seu missatge, lluny de les al·lusions encobertes d'altres èpoques, és avui un desencís profund, inhòspit, sense melangia, però mantenint un to confidencial de gran tendresa. El realisme que reflecteix és com un vidre trencat que fereix.

El poeta i professor de la Universitat de Barcelona Jordi Virallonga ha realitzat en un ampli estudi un recorregut detallat a través de l'obra d'un dels poetes fonamentals del temps de la incertesa. Virallonga ens parla des de les primeres pàgines de Gil de Biedma i de Goytisolo com a poetes que han provocat una veritable escola poètica sense aules. Després d'aquesta constatació, no cau en el parany de castigar-nos amb un assaig d'erudició ampul·lós. No participa en el cerimonial endogàmic de volums il·legibles de lluiement universitari, sinó que traça una lectura atenta però desinhibida —i en ocasions sentimental—

d'un poeta que ha estat per a moltes generacions un guia espiritual, un guru. Goytisolo és un poeta del carrer, un dels pocs que connecten amb la sensibilitat d'una època. Té un públic que el segueix i el coneix. Sap transmetre emocions i sensacions, i té uns lectors addictes que s'identifiquen amb la seva manera de dir. Totes aquestes característiques no l'allunyen de la poesia culta, però sí dels elitismes intel·lectuals de cafè. Un poema de Goytisolo es pot llegir en una barra d'un bar, en un viatge de metro, a cau d'orella a una persona amiga i també en la soledat silenciosa d'una biblioteca.

Virallonga ofereix un volum de lectura múltiple: exhaustiu en la informació i útil des del tractament fins als índexs temàtics i onomàstics. El llibre planteja d'una banda una interpretació tècnica de la seva obra situant-la temàticament amb contínues referències. Els poemes són analitzats individualment però respectant el context i dins d'uns límits que els fan perfectament comprensibles.

JORDI GARCIA

Jordi Virallonga amb José Agustín Goytisolo

La lectura personal de cadascú no en surt perjudicada perquè Virallonga té la delicadesa inusual de presentar-se amb humilitat i cedir tot el protagonisme al vers del poeta i també al seu lector. Independentment de l'interès filològic, el llibre és, així mateix, la crònica de l'autobiografia que és l'obra de Goytisolo on dolor i sentiment són

sinònims d'una mena de veure el món, de patir-lo. La rebel·lia sistemàtica del poeta, el seu caràcter inconformista i la seva devoció per l'amor són desglossades per l'assagista en un exercici de síntesi, antologia oberta i canviant del poeta. Mil interpretacions sorgeixen d'aquestes pàgines, una autèntica incitació a la lectura. ■